

Cremer: specialist in tel- en

De allereerste telmachine voor de bollensector uit 1949 heeft een ereplaats in de showroom van Cremer. Ruim zestig jaar later maken tel- en verpakkingsmachines voor de bollensector nog zo'n 15 procent van Cremer's totale omzet uit. Maar Cremer zal zijn roots in de bollensector niet gauw vergeten, zegt Ron van den Burg. "Het is onze thuismarkt. Ondanks ups en downs blijft de bollensector investeren. Dat is een hele sterke kant van de sector".

Tekst: Gerrit Wildenbeest
Foto's: René Faas

Het begon allemaal in een naoorlogse Amsterdamse garage waar de toen nog jonge grondlegger Fred Cremer regelmatig complimentjes kreeg voor zijn gouden handjes. Op zekere dag bracht ook een bollenteler zijn Amerikaanse slee ter reparatie. Hij kwam aan de praat met Cremer en dat leidde tot de vraag of hij niet een bollentelmaschine kon ontwikkelen. Cremer - 'ik kon toen nog geen aardappel van een bol onderscheiden' zegt hij in een interview in 1998 - ging er in zijn jeugdige overmoed op in. Het prototype dat hij een tijdje later mocht demonstreren bij bollenbedrijf Otto Guldemond bleek een groot succes en haalde zelfs het Polygoonjournaal. Cremer verkocht meteen 25 exemplaren van deze allereerste telmachine, die 30.000 bollen per uur telde. Het was het begin van Cremer's specialisatie in telmachines en de start van een bedrijf dat tegenwoordig over de hele wereld en in vele branches actief is.

FARMACIE

"Iedereen heeft wel eens een product in de hand gehad dat door Cremer geteld is," zegt

Ron van den Burg die verantwoordelijk is voor de bloembollentak van het bedrijf. Zo levert Cremer de telmachines voor de bekende Celebrations chocola van Mars, de zakjes chips van Smiths, de bitterballen van Mora, de vaatwastabletten van Calgonit en de lampen van Philips. Grote multinationals zoals voedingsmiddelengigant Nestlé zijn vaste klant van Cremer. Tegenwoordig wordt 85 procent van de omzet uit telsystemen voor de industriële sector gehaald. Met name onder Fred jr is deze tak vanaf de jaren tachtig explosief gegroeid, vooral richting de farmacie. De far-

Cremer bestaat uit Cremer Speciaalmachines BV gevestigd te Lisse (recent met nieuwbouw uitgebreid; tevens hoofdkantoor en productielocatie) en Cremer Services BV gevestigd in Noordwijkerhout. Daarnaast heeft Cremer een vestiging in het Verenigd Koninkrijk. De vestiging in Noordwijkerhout is het contactadres voor de bollenrelaties. Naast de serviceafdeling is hier ook de showroom gevestigd en vindt er de assemblage van de farmaceutische machines plaats. Bij het totale concern werken 120 mensen.

De allereerste Cremerbollentelmaschine uit 1949 heeft een ereplaats

macie draagt zelfs voor 50 procent bij aan de totale omzet, de overige industrie levert een aandeel van zo'n 35 procent. Veel tel- en verpakkingsmachines voor de farmacie gaan naar Amerika en Zuid-Oost Azië (China). "Daar worden pillen en tabletten veel afgeteld in potjes, Europa gebruikt meer doordrukstrips". Van de totale industriële omzet gaat zo'n 95 procent naar het buitenland. Dat betekent wel dat het bedrijf gevoelig is voor valutaschommelingen. "Van een dure euro hebben we zeker last". De financiële crisis had ook z'n invloed. "Een paar jaar geleden merkten we dat onze orderportefeuille minder gevuld raakte. Gelukkig hoefden we niet te reorganiseren en nu trekt de markt weer aan".

Hoewel elke markt zijn eigen specifieke eisen stelt, zijn er toch wel dwarsverbanden tussen de industriële - en de bloembollentak, stelt Van den Burg. "Veel technieken kunnen we over en weer toepassen. In de bollensector werken onze machines vaak onder vervuilde omstandigheden, dat zijn prachtige omstandigheden om te testen". Ondanks de relatief kleinere bijdrage van de bollensector aan de totale omzet blijft het een belangrijke poot onder het bedrijf. "De machines voor de bollensector zijn vaak standaardmachines, die elk jaar verkocht wor-

De nieuwbouw in Lisse

verpakkingssystemen

den. We kunnen die maken wanneer het ons past. Op die manier kunnen we goed de dipjes tussen de grotere projecten opvullen". Cremer werkt zoveel mogelijk seriematig, waardoor men meestal machines op voorraad heeft. Een groot voordeel voor het bollenvak waar men vaak laat bestelt. "We kunnen dan toch snel leveren".

VERPAKKINGSMACHINES

In 2006 nam Cremer de activiteiten van Hachmang Machines BV en Van Nobelen Machine-techniek BV over, waardoor het bedrijf de enige grote speler op het gebied van tel- en verpakkingssystemen in het bollenvak is. "Het is best wel jammer dat er in het vak zo weinig speelruimte is voor meerdere leveranciers die daar een bestaan van kunnen hebben", zegt Ron. In de bollensector is het ontwerpen en fabriceren van telmachines de core business van Cremer. "Daarnaast ontwikkelen we complete verpakkingssystemen voor de bloembollendroogverkoop". Gerekend in stuks overtreft de verkoop van telmachines die van de verpakkingssystemen, maar in omzet zijn de verpakkingssystemen de telmachines allang voorbijgestreefd.

De afgelopen jaren ziet Ron van den Burg een groeiende vraag naar tel- en verpakkingssystemen voor de droogverkoop vanuit het buitenland ontstaan. Ruwweg een derde van de verpakkingssystemen voor de droogverkoop staan in het buitenland. Dat was al heel gewoon in Amerika, maar deze trend is dit jaar ook zichtbaar in Oost-Europa: bollen in bulk er naar toe en dan ter plekke tellen en verpakken. De reden is evident. Het bespaart transportkosten, de arbeid is er vaak goedkoper en men zit dicht bij de eindklant. Voor de kwekerij blijft de buitenlandse afzet stabiel. "Nederland blijft toch het belangrijkste bollenteeltland".

Ron van den Burg voor de Cremer-vestiging in Noordwijkerhout: 'Bollensector is onze thuismarkt'

TEVREDEN

Cremer heeft een R&D afdeling, waar een zeztal bollebozen dagelijks bezig is om vragen van uit de markt te vertalen naar nieuwe tel- en verpakkingssystemen. Een laatste loot aan de bloembollenstam is de Tel-O-Scope telunit voor de plantmachine (zie BBV van 30 december aanstaande). Cremer heeft zo'n honderd verschillende tel- en verpakkingssystemen in zijn programma, waarvan sommige al jaren in het pakket zitten. Er wordt steeds gewerkt aan verbetering van de machines, maar op een bepaald moment is een succesvolle machine

uitontwikkeld. Zijn er nog spectaculaire nieuwe ontwikkelingen te verwachten? "De markt geeft aan aan welke nieuwe ontwikkelingen behoefte is. Je kunt bijvoorbeeld denken aan een hogere capaciteit of andere verpakkingen", zegt Ron. "Ondanks de ups en downs in de bollensector ben ik dit afgelopen jaar heel tevreden over onze verkopen. Er wordt nog steeds geïnvesteerd, men gaat door. Dat is een heel sterk punt van de ondernemers in het bloembollenvak." Allemaal redenen voor Cremer om de roots in de bollensector niet te verlooche- nen. 'Het blijft onze thuismarkt'.

Veel tel- en verpakkingssystemen voor de farmacie gaan naar Zuid-Oost Azië en China

Cremer heeft 120 personeelsleden in dienst